

TERMÍN: 11.12.2021

xx20027xx
Recenzia B
Ábel Ravasz
abelravasz@gmail.com

Prosím nezasahujte do tejto tabuľky

RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Ábel Ravasz**
 NÁZOV MATERIÁLU: **Vplyv pandémie na marginalizované rómske komunity**

TYP VÝSTUPU*[1]: **Komentár**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo financií SR - Inštitút finančnej politiky**

AUTORI/KY: **Slavomír Hidas;**

SPOLUAUTORI/KY: Ministerstvo financií SR - Útvar hodnoty za peniaze - Katarína Val'ková, Gabriel Machlica - 1 bod; - - ; - - ; - -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1**

PRIPOMIENKY:

P.č.	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Celý materiál	Poprosím o upravenie používaných etnických kategórií v texte smerujúce ku konzistencii. Dáta sú reprezentatívne pre marginalizované rómske komunity, tak odporúčam použiť primárne tento výraz.	V texte sa používajú výrazy vylúčení Rómovia, marginalizované rómske komunity (MRK), marginalizovaná rómska populácia, rómska populácia, sledovaná populácia Rómov, Rómovia z vylúčených komunit, vylúčené rómske osídlenia,	Pripomienka k správne použitiu etnických kategórií bola v čo najväčšej miere zapracovaná v texte komentára.

			<p>koncentrované osídlenia, koncentrované rómske osídlenia. Tieto sú síce významovo blízke k sebe, no nie sú však rovnaké. Nie je žiadny dôvod na takúto diverzitu názvoslovia. Navrhujem konzultovať metodický materiál ÚSVRK z roku 2018 (dostupný online aj tu: https://bit.ly/metodikaetnickekategorie), a využívať najmä kategórie ktoré najlepšie popisujú cieľovú skupinu: marginalizované rómske komunity (MRK), ľudia z MRK, obyvatelia z MRK, členovia MRK. Dať si pozor aj na to, či hovoríme o komunite, o lokalite alebo o členoch komunit, i.e. str.2 ods. 1: „Zamestnanosť MRK“ je správne „Zamestnanosť ľudí z MRK“.</p>	
2	Strana 1 odsek 2; Použitá literatúra	Odporúčam referencovať knihu „Atlas rómskych komunit 2019“ namiesto databázy Atlasu rómskych komunit 2019.	Text hovorí o trendoch, no čitateľa odkazuje na databázu. Databáza je navyše na stránke, ktorá je neaktuálna (ÚSVRK sa medzičasom odsunul na ÚV). Navrhujem referencovať knihu, kde sa sú tieto trendy riadne rozpísané: https://veda.sav.sk/en/book/ravasz-abel-kovacs-lubos-kovacs-markovic-filip-atlas-romskych-komunit-2019	Doplnená referencia v odseku podľa pripomienky.
3	Strana 1, grafy	Navrhujem vymeniť poradie grafov 1 a 2.	Je to maličkosť, ale pre čitateľa je ľahšie pochopiteľný graf 2, a myslím si že je to aj myšlienково o krôčik pred grafom 1.	Upravené v súlade s pripomienkou.

			(Trend je pozitívny – najmä keď to porovnáme s majoritou). Na zváženie, či do grafu 2 nedať všetky stĺpce medzi 2010 a 2019, možno s číselným označením iba 2010 a 2019 (ostatné stĺpce by boli zobrazené iba svojimi výškami).	
4	Str. 2 ods. 2	Nepoužívať desatiny percentá na odhady.	Keďže sú to odhady, príde mi to zbytočné.	Upravené v súlade s pripomienkou.
5	Str. 3 ods. 1	Odôvodniť odkiaľ vieme, že ľudia z MRK sú nadreprezentovaní v istých sektoroch hospodárstva.	Je to zaujímavá informácia, predpokladám že viete to z databázy, tak to treba povedať. „Naša databáza hovorí, že zamestnanci z MRK sú disproporčne...“ / „Z vlastných údajov vieme, že...“	Upravená textácia podľa pripomienky.
6	Str. 3 graf 9	EU SILC MRK 2018	Je to osobitný výskum, ktorý sa takto volá. Nie je to MRK z EU SILC 2018, a teda zdrojom nie je EU SILC ale EU SILC MRK 2018. Navrhujem odreferencovať krásnu štúdiu k tomu, čo robil Filip Markovič a Táňa Grauzelová: https://www.minv.sk/swift_data/source/romovia/atlas_romskych_komunit_2019/EU%20SILC_MRK_web.pdf	Upravená textácia zdroja a doplnená referencia podľa pripomienky.
7	Str. 5, poznámka pod čiarou 15, 16	Referencia je neúplná	Z referencie nie je jasné, čo je to, čo citujete: verejne dostupný zdroj (kde je dostupné – vydané, online?), desk study?	Doplnená informácia, že ide o interný materiál príspevkovej organizácie

			Bolo by dobré označiť dostupnosť pre čitateľa, keby náhodou chcel preveriť uvedené fakty.	Zdravé regióny v rámci Ministerstva zdravotníctva SR. Bol nám poskytnutý pri príprave komentára v rámci nášho kvalitatívneho výskumu a konzultácii.
8	Strana 7	Zmeniť poradie odporúčaní aby to pasovalo s analýzou – najprv pracovné, potom zdravotné	Bola by to pre mňa logickejšia štruktúra.	Pripomienka zobraená na vedomie. Zdravotné/epidemiologické opatrenia sme v komentári navrhli v tomto poradí práve preto, že ide podľa nášho názoru o najvyššiu prioritu. Práve v oblasti zdravia dochádza (napriek už horším výsledkom pred pandémiou oproti majorite) k výrazne vyšším počtom nadmerných úmrtí.
9	Str. 9. ods. 1 a 2	Namiesto „rómskych hliadok“ používať „miestne občianske poriadkové služby (MOPS)“	Tak sa v súčasnosti volajú, a myslím si že názvoslovie rómske hliadky už nie je aktuálne tak či onak.	Upravená textácia v súlade s pripomienkou.
10	Str. 9. ods. 3	Podľa vkusu pridať referenciu na white paper ÚSVRK z roku 2020 o možnosti posilnenia inštitucionálnej infraštruktúry integračných politík.	Biela kniha je v súčasnosti, po presune ÚSVRK na ÚV, ešte viac aktuálna ako kedykoľvek predtým. Nájdete ju tu:	Doplnená referencia v súlade s pripomienkou.

		https://www.minv.sk/swift_data/source/romovia/publikacie/biela-kniha.pdf	
--	--	---	--

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickej jednotky):

Tento komentár považujem za dôležitý a dobre spravený materiál. Nadväzuje na skoršie komentáre rovnakej analytickej jednotky, replikuje niektoré zistenia a dopĺňa to ďalšími premennými. Myslím si, že replikačné štúdie sú veľmi dôležité, pevne verím že táto sa bude replikovať pravidelne, kľudne aj ročne (mať zoznam premenných, ktoré sa každoročne sledujú a komentujú zo strany analytickej jednotky). Štruktúra materiálu je jasná, tvrdenia vychádzajú z dát ktoré sú aj správne citované, k textu existuje aj dátová príloha a tiež je dobre ilustrovaná grafmi. Text pozná a cituje relevantnú literatúru a nadviaže na aktuálne a dôležité spoločenské trendy. Moje celkové hodnotenie je pozitívne a materiál rozhodne odporúčam na publikovanie.

---

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.